

IMPLIKASI PERUBAHAN PEMBANGUNAN BANDAR TERHADAP KESELAMATAN AWAM : KAJIAN KES DI BANDAR MUADZAM SHAH, PAHANG

(The Implications Of Changes In The Urban Development To Public Safety: A Case Study In The Bandar Muadzam Shah, Pahang)

Rosniza Aznie Che Rose, Nur Malinda Samsuddin, Rosmiza MZ, Lyndon N.,

ABSTRAK

Bandar Muadzam Shah merupakan sebuah bandar yang telah mengalami perubahan seperti pembangunan semula dan perkembangan bandar. Secara tidak langsung, ia telah menyebabkan pertambahan jumlah penduduk ekoran daripada faktor migrasi yang berlaku. Hal yang demikian juga telah memberi impak negatif kepada kawasan bandar seperti gejala sosial dan masalah jenayah. Kajian ini bertujuan untuk melihat implikasi perubahan pembangunan bandar terhadap keselamatan awam di Bandar Muadzam Shah yang menfokuskan kepada isu jenayah. Dua jenis data telah digunakan dalam kajian ini, iaitu data primer dan data sekunder. Terdapat seramai 100 orang responden yang dijadikan sebagai sampel. Borang soal selidik yang telah lengkap akan diproses melalui perisian *Statistical Package for Social Sciences (SPSS)*. Dapatan kajian mendapati bahawa trend jenayah di Bandar Muadzam Shah adalah tidak konsisten dalam tempoh masa 13 tahun. Walau bagaimanapun, jumlah kes jenayah yang berlaku menunjukkan peningkatan yang amat ketara setelah berlakunya perubahan ke atas bandar tersebut. Faktor pengaruh rakan sebaya merupakan salah satu faktor utama yang menyumbang kepada peningkatan kes jenayah tersebut. Oleh hal yang demikian, langkah Bandar Selamat perlu dilaksanakan di Bandar Muadzam Shah bagi menjadikan bandar tersebut sebagai sebuah Bandar Selamat pada masa akan datang.

Katakunci: bandar, bandar selamat, jenayah, migrasi, penduduk, rakan sebaya, SPSS

ABSTRACT

Bandar Muadzam Shah is a city that has changed which involved redevelopment and urban expansion. Indirectly, it caused the increase in population due to migration factor. In the meantime, it also has negative impact on urban areas such as social and crime problems. Therefore, this study aimed to identify the implications of changes in the urban development to the public safety in Bandar Muadzam Shah which focuses on the crime issue. Two types of data were used in this study, the primary data and secondary data. Primary data obtained from the distribution of questionnaires and secondary data were

obtained from a particular department. There are 100 respondents were used as a sample. The complete questionnaires will be processed by the software Statistical Package for Social Sciences (SPSS). The results showed that the crime trends in Bandar Muadzam Shah is inconsistent within 13 years. However, the number of crimes showed a significant increase after the changes of the city. Peer influence is one of the main factors causing to the increase in criminal cases. Therefore, the Safe City need to be implemented in Bandar Muadzam Shah to make that city as a Safe City in the future.

Keywords: city, safe city, crime, migration, population, peers, SPSS

PENGENALAN

Dasar Perbandaran Negara (DPN) yang telah ditekankan di bawah RMK-8 dan RMK-9 dan juga menggunakan Akta Perancangan Bandar Dan Desa (Akta 172) jelas menunjukkan bahawa pembinaan bandar adalah bertujuan untuk meningkatkan taraf ekonomi dan kesejahteraan hidup penduduk setempat. Keselesaian yang diperolehi mendatangkan implikasi positif kepada penduduk bandar itu sendiri. Hal ini adalah kerana bandar yang dibina akan dilengkapi dengan taman perumahan, institusi pendidikan seperti pendidikan primer, sekunder dan pengajian tinggi yang pelbagai, serta pusat membeli-belah. Selain itu, kawasan bandar juga akan dilengkapi dengan jaringan pengangkutan dan komunikasi yang baik (Jabatan Perancang Bandar Dan Desa 2010; Jabatan Perancang Bandar dan Desa Negeri Pahang 2013). Secara tidak langsung, kesemua kelengkapan ini akan menyebabkan penduduk di kawasan bandar tersebut berupaya melangkah setapak ke hadapan berbanding kawasan luar bandar. Penduduk di kawasan bandar juga mempunyai fikiran yang jauh lebih terbuka dan juga lebih berpotensi untuk menjadi golongan profesional dan bukan lagi golongan bawahan yang hanya mempunyai pendidikan sekadar perlu sahaja.

Bandar Muadzam Shah merupakan sebuah bandar yang tidak ketinggalan dalam transformasi pembangunan yang kian pesat. Sejak tahun 2010, kawasan hutan yang terletak di sebelah lebuh raya yang menghubungkan Segamat, Johor dengan ibu kota negeri Pahang iaitu Kuantan, Pahang telah diratakan untuk pembangunan Bandar Satelit yang kini hampir siap. Pusat bandar lama telah diubahsuai dan dikembangkan dengan mewujudkan bandar baru di kawasan yang sama tetapi melakukan penambahan bangunan untuk dijadikan sebagai lot-lot kedai dan pasaraya seperti Tunas Manja, Pantai Selamat, dan Sakan. Pertambahan ini menyebabkan penduduk mempunyai lebih banyak pilihan untuk mencari barang keperluan harian mereka.

Selain itu, penduduk sekitar daripada kawasan luar bandar juga telah menerima keuntungan daripada kemudahan yang disediakan di pusat Bandar Muadzam Shah. Hal ini adalah kerana mereka juga akan merasa mudah untuk menguruskan urusan harian mereka. Beberapa jabatan kerajaan seperti Majlis Daerah Rompin, Balai Polis Muadzam Shah, Teras Dara dan Pejabat Penghulu yang telah dipindahkan dan beroperasi sebagai cawangan baru di Bandar Muadzam Shah. Oleh hal yang demikian, banyak peluang pekerjaan yang telah dibuka di kawasan tersebut. Hal ini juga disokong dengan adanya

penambahan lot-lot kedai di dalam pusat bandar. Secara tidak langsung hal ini telah menyebabkan berlakunya migrasi penduduk daripada luar bandar ke kawasan Bandar Muadzam Shah bagi memenuhi peluang pekerjaan yang tersedia. Bukan itu sahaja, penduduk bukan warganegara Malaysia seperti Indonesia dan Bangladesh juga telah melakukan migrasi ke Bandar Muadzam Shah dengan tujuan yang sama. Oleh hal yang demikian, fenomena ini telah menyebabkan wujudnya beberapa masalah negatif seperti peningkatan kes jenayah di bandar tersebut.

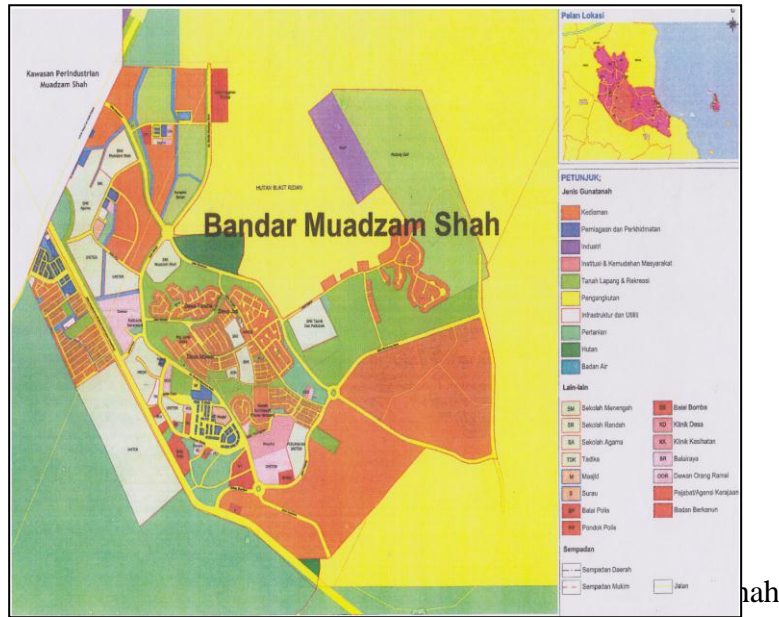
PERMASALAHAN KAJIAN

Terdapat beberapa permasalahan kajian di Bandar Muadzam Shah sehingga menyebabkan kajian ini dijalankan. Antaranya ialah persaingan antara penduduk luar bandar dan penduduk dalam bandar untuk mendapatkan pekerjaan yang telah dibuka di kawasan tersebut. Persaingan ini terjadi kerana faktor migrasi yang dilakukan oleh penduduk luar bandar ke kawasan bandar. Migrasi yang telah dilakukan ini bertujuan untuk mengubah nasib keluarga dan kehidupan diri sendiri. Selain itu, peluang pekerjaan untuk golongan profesional yang amat terhad dalam jabatan kerajaan juga menjadi perhatian penduduk luar bandar. Secara tidak langsung, hal ini telah menyebabkan persaingan antara penduduk dalam bidang pekerjaan berlaku di Bandar Muadzam Shah.

Penduduk daripada luar bandar rata-ratanya mempunyai tahap pendidikan yang rendah (Ridzuan Subri, 2009). Dengan kelayakan tersebut, golongan ini akan diketepikan daripada mendapat pekerjaan dalam sektor awam yang telah dibuka dan secara tidak langsung mereka akan menjadi penganggur di bandar tersebut. Pengkaji melihat bahawa masalah pengangguran merupakan antara faktor yang mengundang kepada kes jenayah yang berlaku (Nor-Ina Kanyo et. Al, 2007). Selain daripada pengangguran penduduk luar bandar, terdapat juga penduduk bandar yang menjadi penganggur. Oleh kerana mempunyai tingkah laku dan disiplin pada tahap yang rendah, ia telah mengakibatkan golongan ini sukar mendapat pekerjaan walaupun dalam kelompok sokongan atau bawahan. Peningkatan kes jenayah di Bandar Muadzam Shah juga telah berlaku disebabkan oleh pengaruh rakan sebaya (Arie Dewie, 2011).

KAWASAN KAJIAN

Lokasi kajian adalah Bandar Muadzam Shah sahaja (Rajah 1). Hal ini adalah kerana bandar tersebut merupakan titik utama yang menunjukkan kepada perubahan dan pemodenan ke atas kawasan Muadzam Shah. Bandar ini juga merupakan bandar yang menjadi tumpuan utama penduduk setempat juga penduduk sekitar.

Bandar Muadzam Shah merupakan salah satu bandar yang terdapat di negeri Pahang iaitu disebelah tenggara Pahang yang mana ia terletak di daerah Rompin. Bandar ini mempunyai keluasan seluas 1, 310.51 hektar daripada 134, 075 hektar kawasan Muadzam Shah. Pecahan guna tanah utama di Bandar Muadzam Shah adalah guna tanah bagi tanah lapang dan rekreasi iaitu sebanyak 363.16 hektar.

LATAR BELAKANG KAWASAN KAJIAN

i Guna Tanah Semasa

Pecahan guna tanah di kawasan Muadzam Shah melibatkan guna tanah untuk perumahan, perniagaan, industri, institusi, kemudahan masyarakat, tanah lapang dan rekreasi, pertanian, hutan, pengangkutan, infrastruktur dan utiliti serta belukar, tanah kosong dan tanah terbiar. Jumlah menunjukkan bahawa guna tanah yang paling tinggi adalah tanah lapang dan rekreasi seperti padang bola, padang golf dan kawasan Bukit Ridan iaitu sebanyak 363.16 hektar (27.71 peratus). Jumlah guna tanah ini diikuti oleh institusi dan kemudahan masyarakat seperti sekolah, perpustakaan desa, balai raya, balai polis dan dewan orang ramai. Keluasan guna tanah bagi kawasan ini adalah sebanyak 315.89 hektar iaitu 24.10 peratus. Guna tanah untuk pengangkutan juga dilihat mempunyai keluasan guna tanah yang tinggi iaitu sebanyak 23.22 hektar (17.03 peratus).

ii. Senario Penduduk

Berdasarkan bancian penduduk pada tahun 2010 menunjukkan bahawa jumlah penduduk yang terdapat di negeri Pahang adalah seramai 1.4 juta orang (Jabatan Perangkaan Malaysia 2010). Daripada jumlah tersebut, seramai 109, 599 orang adalah penduduk di daerah Rompin yang mana jumlah ini juga melibatkan penduduk di kawasan Muadzam

Shah. Oleh hal yang demikian, jumlah penduduk yang terdapat di Muadzam Shah adalah seramai 10, 503 orang iaitu sebanyak 9.58 peratus daripada jumlah penduduk di daerah Rompin. Jumlah penduduk yang paling tinggi adalah kaum Melayu iaitu seramai 9 584 orang (91.25 peratus). Hal ini adalah kerana pada awalnya petempatan di kawasan Muadzam Shah ini telah dibuka untuk golongan kaum Melayu sahaja. Namun, perubahan telah berlaku dari semasa ke semasa.

SKOP KAJIAN DAN PENGUMPULAN DATA

Bandar Muadzam Shah telah dipilih sebagai kawasan kajian kerana kurangnya kajian yang telah dijalankan di kawasan tersebut memandangkan ia dianggap sebagai sebuah bandar mati suatu ketika dahulu. Memandangkan kawasan ini telah dibangunkan semula dengan membuat perubahan ke atas kawasan pusat bandar yang sedia ada dan pembangunan baru seperti Bandar Satelit serta beberapa institusi menyebabkan pengkaji tertarik untuk menjadikan kawasan ini sebagai kawasan kajian. Bagi tujuan pengenalan projek penyelidikan ini, pengkaji hanya akan membincangkan berdasarkan seratus orang responden kajian sahaja.

Seterusnya, setelah mendapat gambaran awal mengenai kawasan kajian pengkaji telah menyediakan borang soal selidik untuk diedarkan semasa turun ke lapangan. Hal ini bertujuan untuk mengumpul dan mendapatkan maklumat yang lebih tepat dan signifikan daripada penduduk yang tinggal di kawasan tersebut.

TREND, FAKTOR DAN LANGKAH YANG BERKENAAN DENGAN KES JENAYAH DI BANDAR MUADZAM SHAH

Latar Belakang Responden

Latar belakang responden terbahagi kepada dua iaitu ciri-ciri demografi dan sosioekonomi. Ciri-ciri demografi melibatkan jantina, umur, bangsa dan status responden manakala latar belakang sosioekonomi pula melibatkan pekerjaan, pendapatan dan pendapatan bersama pasangan.

i. Ciri-Ciri Demografi

Majoriti responden di Bandar Muadzam Shah adalah terdiri daripada bangsa Melayu iaitu sebanyak 86.0 peratus dan minoriti pula terdiri daripada lain-lain bangsa iaitu Orang Asli iaitu sebanyak 4.0 peratus. Kedua-dua jumlah peratus ini menunjukkan perbezaan yang amat ketara iaitu sebanyak 82.0 peratus. Dalam pada itu, responden juga terdiri daripada kaum Cina dan India yang mana masing-masing mempunyai jumlah peratus yang sama iaitu sebanyak 5.0 peratus. Kebanyakan responden tersebut telah mendirikan rumah tangga dengan mempunyai jumlah peratus sebanyak 62.0 peratus. Baki sebanyak 38.0 peratus adalah responden yang masih belum mendirikan rumah tangga dan janda yang mana masing-masing mempunyai jumlah peratus sebanyak 36.0 peratus dan 2.0 peratus.

Kesemua penduduk yang dijadikan sebagai responden mempunyai tahap pendidikan tertinggi yang bermula daripada peringkat sekunder dan ke atas. Manakala berdasarkan jumlah tanggungan yang terdapat dalam sesebuah keluarga pula menunjukkan perbezaan sebanyak 28.0 peratus antara responden yang mempunyai tanggungan dengan responden yang tidak mempunyai tanggungan. Hal ini di mana sebanyak 64.0 peratus responden mempunyai tanggungan berbanding 36.0 peratus responden tidak mempunyai tanggungan. Responden yang mempunyai tanggungan terdiri daripada beberapa tahap yang menunjukkan perbezaan dalam bilangan tanggungan iaitu 1-3 orang, 4-6 orang, dan 7-9 orang. Bilangan tanggungan ini mempunyai jumlah peratus responden yang berbeza-beza. Responden yang mempunyai bilangan tanggungan sebanyak 1-3 orang adalah sebanyak 34.0 peratus. Jumlah peratus tersebut menunjukkan penurunan sebanyak 7.0 peratus dengan menjadi kepada 27.0 peratus bagi responden yang mempunyai tanggungan sebanyak 4-6 orang. Seterusnya, bilangan tanggungan yang paling banyak iaitu sebanyak 7-9 peratus menunjukkan jumlah peratus yang paling sedikit iaitu hanya sebanyak 3.0 peratus sahaja.

ii. Latar Belakang Sosioekonomi

Latar belakang sosioekonomi menunjukkan perbezaan dari segi jenis pekerjaan dan juga pendapatan termasuk pendapatan bersama pasangan bagi sebilangan responden. Jenis pekerjaan terbahagi kepada lima kategori iaitu penjawat awam, kakitangan swasta, tidak bekerja, bekerja sendiri dan terlibat dengan lain-lain pekerjaan. Daripada kelima-lima kategori tersebut, jumlah peratus yang paling tinggi adalah sebanyak 40.0 peratus iaitu jumlah bagi responden yang tidak bekerja. Kebanyakan responden yang tidak bekerja adalah daripada golongan yang telah mendirikan rumah tangga iaitu sebanyak 25.0 peratus berbanding dengan golongan yang masih bujang iaitu sebanyak 15.0 peratus. Hal ini adalah kerana kesukaran untuk mendapatkan pekerjaan dan juga memikirkan peningkatan kos perbelanjaan bulanan kerana terpaksa menghantar anak mereka ke pengasuh sekiranya mereka bekerja.

HASIL KAJIAN DAN PERBINCANGAN

Trend kes jenayah yang berlaku di Bandar Muadzam Shah dibincang berdasarkan Sistem Laporan Polis (PRS) bagi tahun 2000 hingga tahun 2013. Oleh hal yang demikian, tempoh masa yang diambil adalah selama 13 tahun. Hal ini bertujuan untuk melihat peningkatan dan penurunan kes jenayah yang berlaku dalam tempoh masa tersebut. Selain itu, ia juga bertujuan untuk melihat jenis jenayah yang kerap berlaku di Bandar Muadzam Shah.

i. Jenayah Harta Benda

Jenayah harta benda pula merupakan jenayah yang melibatkan kehilangan barang peribadi hak milik mangsa seperti gadget, perhiasan dan kenderaan. Hal ini akan mendatangkan

kerugian kepada mangsa sama ada kerugian kecil atau kerugian besar. Jenayah tersebut terbahagi kepada beberapa jenis seperti curi sama ada curi motorsikal, kenderaan berat, motokar atau curi ragut, pecah rumah siang dan pecah rumah malam. Trend kes jenayah harta benda yang berlaku di Bandar Muadzam Shah boleh dilihat berdasarkan Jadual 2.

Jadual 2 juga menunjukkan bahawa trend jenayah harta benda yang tidak konsisten dari tahun 2000 hingga tahun 2013. Walau bagaimanapun, kes jenayah harta benda menunjukkan jumlah yang lebih tinggi sebanyak 900 kes berbanding kes jenayah kekerasan yang mana jumlah kes jenayah harta benda adalah sebanyak 1042 kes berbanding 142 kes bagi jenayah kekerasan. Jumlah kes jenayah harta benda yang paling tinggi dalam tempoh masa tersebut adalah pada tahun 2009 iaitu sebanyak 131 kes. Jumlah tersebut telah meningkat daripada 94 kes jenayah pada tahun 2008 menjadi kepada 131 kes pada tahun 2009. Peningkatan kes jenayah yang berlaku pada tahun 2009 adalah sebanyak 37 kes.

Selain itu, jadual juga menunjukkan jumlah kes yang tinggi bagi jenayah harta benda adalah daripada jumlah kes yang melebihi 100 kes. Hal ini telah berlaku pada tahun 2011, 2012 dan 2013 yang mana masing-masing mempunyai jumlah kes jenayah sebanyak 129 kes, 102 kes dan 104 kes. Purata kes jenayah untuk tahun tersebut adalah sebanyak 112 kes. Seterusnya, jumlah kes jenayah yang juga menunjukkan jumlah yang tinggi adalah pada tahun 2007, 2008 dan 2010 yang mana masing-masing mempunyai jumlah kes jenayah sebanyak 95 kes, 94 kes dan 99 kes. Purata kes jenayah harta benda untuk tahun tersebut adalah sebanyak 96 kes.

Jumlah kes jenayah harta benda yang tinggi bagi tahun-tahun tersebut adalah disebabkan oleh wujudnya kawasan pendidikan baru seperti UNITEN dan Politeknik. Hal ini juga disebabkan oleh pembangunan semula kawasan pusat Bandar Muadzam Shah. Secara tidak langsung, ia telah menyebabkan peningkatan jumlah penduduk dan persaingan dalam bidang pekerjaan. Oleh hal yang demikian, terdapat segelintir masyarakat yang akan melakukan jenayah harta benda bagi menampung kehidupan dan keperluan harian mereka akibat persaingan pekerjaan dalam kehidupan mereka.

Jadual 4.2 Trend kes jenayah harta benda yang berlaku di Bandar Muadzam Shah dalam tempoh 13 tahun

Jenayah Harta Benda	Tahun													Jumlah	
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012		2013
Curi	2	6	11	7	5	13	25	50	44	41	21	45	28	23	321
Curi van / lori / jentera berat	0	0	0	0	0	0	2	0	1	0	2	1	0	3	9
Curi motorkar	0	0	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	0	1	5

Curi motorsikal	7	27	36	22	12	2	24	27	21	25	26	30	22	34	315
Curi ragut	0	0	3	0	0	0	0	1	0	5	0	0	2	1	12
Pecah rumah siang	1	1	11	2	0	2	5	3	1	10	9	14	15	12	86
Pecah rumah malam	8	10	0	9	5	7	21	14	26	49	41	39	35	30	294
Jumlah	18	44	61	41	22	25	77	95	94	13	99	12	10	10	1042
										1		9	2	4	

Sumber : Balai Polis Rompin 2015

Faktor yang menyebabkan kes jenayah berlaku di bandar Muadzam Shah

Walaupun kes jenayah yang berlaku di Bandar Muadzam Shah menunjukkan jumlah yang tidak konsisten namun ia masih lagi menunjukkan peningkatan yang ketara selepas berlakunya perubahan ke atas bandar tersebut. Hal ini telah menyebabkan kebimbangan dan keresahan kepada penduduk setempat. Hal ini juga disokong dengan masalah jenayah yang boleh berlaku pada bila-bila masa sahaja menyebabkan suasana aman di kawasan tersebut terancam dan tidak lagi selamat. Oleh hal yang demikian, beberapa faktor yang telah menyebabkan kes jenayah berlaku di Bandar Muadzam Shah telah dikenal pasti. Antaranya ialah daripada faktor peranan ibu bapa, diri sendiri, persekitaran, media massa dan pihak yang berkepentingan. Faktor yang berikut boleh berlaku secara langsung atau tidak langsung. Namun, hasil kajian yang akan dibincangkan dalam makalah ini hanyalah melibatkan faktor diri sendiri dan faktor persekitaran sahaja.

i. Faktor Diri Sendiri

Faktor diri sendiri juga adalah punca kepada masalah jenayah yang berlaku di Bandar Muadzam Shah. Terdapat beberapa pecahan faktor yang telah diambil kira dalam faktor tersebut. Antaranya ialah bebanan hutang, pengaruh rakan sebaya dan tahap pendidikan yang rendah. Secara keseluruhannya, jumlah yang paling tinggi adalah sebanyak 60.0 peratus iaitu bagi pecahan faktor pengangguran. Hal ini adalah kerana terdapat ramai golongan yang menganggur di Bandar Muadzam Shah. Manakala, jumlah yang paling rendah pula adalah sebanyak 5.0 peratus iaitu jumlah responden yang menyatakan sangat tidak setuju dengan faktor pengaruh rakan sebaya dan pengangguran. Hal ini telah menunjukkan perbezaan sebanyak 58.0 peratus antara jumlah peratus yang paling tinggi dan paling rendah.

Faktor bebanan hutang menunjukkan sebanyak 62.0 peratus responden bersetuju sama ada menyatakan setuju atau sangat setuju yang mana masing-masing mempunyai jumlah sebanyak 45.0 peratus dan 17.0 peratus. Hal ini adalah kerana terdapat penghutang yang akan melakukan jenayah hanya kerana untuk menjelaskan hutang mereka kesan daripada pemiutang yang mendesak untuk membayar hutang kepada mereka dengan kadar

segera. Manakala, jumlah responden yang tidak bersetuju pula adalah sebanyak 17.0 peratus. Hal ini di mana, sebanyak 8.0 peratus responden menyatakan tidak setuju dan 9.0 peratus responden menyatakan sangat tidak setuju dengan faktor tersebut. Hal ini adalah kerana penghutang biasanya akan mempunyai masa yang cukup untuk membayar hutang mereka. Selebihnya iaitu sebanyak 21.0 peratus merupakan responden yang tidak pasti dengan faktor tersebut. Hal ini juga telah menunjukkan perbezaan sebanyak 45.0 peratus antara responden yang bersetuju dan tidak bersetuju dengan faktor tersebut.

Seterusnya, faktor pengangguran telah menunjukkan sebanyak 81.0 peratus responden bersetuju yang mana sebanyak 60.0 peratus responden menyatakan setuju dan 21.0 peratus responden menyatakan sangat tidak setuju. Hal ini adalah kerana mereka perlu untuk meneruskan kehidupan dan mempunyai keperluan harian yang perlu ditanggung sedangkan mereka tidak mempunyai pekerjaan. Oleh itu, mudah untuk mereka terjebak dalam kancap jenayah. Walau bagaimanapun, masih terdapat responden yang tidak pasti dan tidak bersetuju dengan faktor tersebut yang mana masing-masing mempunyai jumlah sebanyak 14.0 peratus dan 5.0 peratus. Daripada jumlah yang tidak bersetuju, terdapat sebanyak 3.0 peratus responden menyatakan tidak setuju dan 2.0 peratus responden menyatakan sangat tidak setuju. Hal ini adalah kerana responden berpendapat bahawa kebanyakan penduduk di Bandar Muadzam Shah biasanya akan bekerja. Oleh hal yang demikian, perbezaan sebanyak 76.0 peratus dapat dilihat daripada jumlah responden yang bersetuju dan tidak bersetuju.

ii. Faktor Persekitaran

Faktor persekitaran juga merupakan faktor yang menyebabkan kes jenayah berlaku di Bandar Muadzam Shah. Faktor ini melibatkan sikap masyarakat sekitar sama ada jiran bersebelahan atau jiran yang tinggal dalam satu kawasan perumahan yang sama. Pecahan faktor bagi faktor persekitaran adalah seperti hubungan kejiranan, sikap masyarakat dan kos sara hidup. Terdapat sebanyak 61.0 peratus responden bersetuju dengan faktor sikap masyarakat yang individualistik yang mana sebanyak 43.0 peratus responden menyatakan setuju dan 18.0 peratus responden menyatakan sangat setuju. Hal ini adalah kerana sikap tersebut akan menyebabkan kes pecah rumah pada waktu malam lebih kerap berlaku kerana jiran tetangga tidak pasti siapa yang telah masuk ke rumah mangsa. Walau bagaimanapun, terdapat sebanyak 15.0 peratus responden yang tidak bersetuju dengan faktor tersebut yang mana sebanyak 14.0 peratus responden menyatakan tidak setuju dan 1.0 peratus responden menyatakan sangat tidak setuju. Hal ini adalah kerana terdapat segelintir penduduk yang tidak mempunyai sikap seperti itu.

Seterusnya, faktor kurangnya hubungan kejiranan pula menunjukkan sebanyak 74.0 peratus responden bersetuju dengan faktor tersebut yang mana sebanyak 54.0 peratus responden menyatakan setuju dan 20.0 peratus responden menyatakan sangat setuju. Hal ini adalah kerana kurangnya hubungan kejiranan akan menyebabkan penduduk sukar untuk bertegur sapa dan tidak saling mengharapkan. Oleh hal yang demikian, pelaku jenayah akan mudah melakukan jenayah di kawasan tersebut. Walau bagaimanapun, terdapat sebanyak 14.0 peratus responden tidak pasti dan 12.0 peratus lagi tidak bersetuju dengan faktor tersebut yang mana sebanyak 11.0 peratus responden menyatakan tidak

setuju dan 1.0 peratus responden menyatakan sangat tidak setuju. Hal ini adalah kerana terdapat juga kediaman yang mempunyai hubungan kejiranan yang baik terutama bagi mereka yang tinggal di kawasan kuarters tetapi kes jenayah masih lagi berlaku di kawasan tersebut.

Hasil kajian turut menunjukkan sebanyak 78.0 peratus responden bersetuju dengan faktor peningkatan kos sara hidup yang mana sebanyak 46.0 peratus responden menyatakan setuju dan 32.0 peratus responden menyatakan sangat setuju. Hal ini adalah kerana desakan kesempitan hidup terutama kepada mereka yang mempunyai tanggungan dan pendapatan bersama pasangan hanya sebanyak RM 2000 ke bawah sahaja akan menyebabkan mereka lebih mudah untuk terjebak dengan masalah jenayah. Walau bagaimanapun, terdapat sebanyak 18.0 peratus responden tidak pasti dan 4.0 peratus responden tidak bersetuju dengan faktor tersebut yang mana 3.0 peratus responden menyatakan tidak setuju dan 1.0 peratus responden menyatakan sangat tidak setuju. Hal ini adalah kerana responden mampu untuk menampung kos sara hidup mereka memandangkan mereka mempunyai pendapatan yang tinggi. Oleh itu, perbezaan jumlah peratus antara responden yang bersetuju dan tidak bersetuju adalah sebanyak 74.0 peratus.

CADANGAN LANGKAH BAGI MENJADIKAN BANDAR MUADZAM SHAH SEBAGAI SEBUAH BANDAR SELAMAT PADA MASA AKAN DATANG

Langkah yang telah dicadangkan adalah daripada langkah Bandar Selamat yang telah dikeluarkan oleh Unit NKRA pada tahun 2010. Terdapat sebanyak 15 pecahan langkah dalam tiga strategi utama yang dicadangkan. Hal ini bertujuan untuk meningkatkan tahap keselamatan penduduk dan sekali gus menjadikan Bandar Muadzam Shah sebagai sebuah Bandar Selamat pada masa akan datang.

i. Mereka Bentuk Persekitaran Fizikal

Mereka bentuk persekitaran fizikal merupakan strategi yang pertama bagi menjadikan Bandar Muadzam Shah sebagai sebuah Bandar Selamat pada masa akan datang. Terdapat beberapa pecahan langkah yang perlu dijalankan di Bandar Muadzam Shah bagi mencapai matlamat tersebut. Antaranya ialah pengasingan laluan pejalan kaki, pelaksanaan reka bentuk persekitaran fizikal yang selamat dan pemetaan GIS jenayah. Terdapat sebanyak 42.0 peratus responden menyatakan bahawa pengasingan laluan pejalan kaki sangat perlu dibuat di Bandar Muadzam Shah dan sebanyak 33.0 peratus pula menyatakan perlu bagi kenyataan tersebut. Hal ini menunjukkan bahawa laluan pejalan kaki perlu dibuat di kawasan tersebut bagi menjamin keselamatan pejalan kaki dan mengelakkan kes ragut terutama kepada golongan warga emas daripada berlaku.

ii. Memperkasa Kawasan Sasaran

Memperkasa kawasan sasaran bermaksud memberi tumpuan dan perhatian yang lebih kepada kawasan yang kerap dan pernah berlaku jenayah di Bandar Muadzam Shah. Hal ini

bertujuan untuk mengurangkan kes jenayah di kawasan tersebut sekali gus menjadikan Bandar Muadzam Shah sebagai Bandar Selamat. Beberapa pecahan langkah seperti penyediaan penggera keselamatan, cermin keselamatan dan pencahayaan telah disenaraikan bagi menjayakan strategi tersebut. Terdapat sebanyak 85.0 peratus responden bersetuju dengan penyediaan pondok polis tetap atau balai polis bergerak di Bandar Muadzam Shah. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 40.0 peratus responden menyatakan perlu dan 45.0 peratus lagi menyatakan sangat perlu. Hal ini adalah kerana ia akan memudahkan penduduk untuk membuat laporan polis sekiranya berlaku sebarang kes jenayah di kawasan tersebut.

Selain itu, langkah penyediaan cermin keselamatan menunjukkan sebanyak 73.0 peratus responden bersetuju yang mana sebanyak 44.0 peratus responden menyatakan perlu dan 29.0 peratus responden menyatakan sangat perlu dengan langkah tersebut. Cermin keselamatan ini perlu diletakkan di tepi-tepi jalan raya terutama kawasan yang kurang orang dan di dalam kedai-kedai. Hal ini bertujuan untuk melindungi penduduk dan peniaga daripada menjadi mangsa kes jenayah seperti curi dan samun. Walau bagaimanapun, terdapat sebanyak 21.0 peratus responden tidak pasti dan 6.0 peratus responden tidak bersetuju dengan langkah tersebut yang mana sebanyak 5.0 peratus responden menyatakan tidak perlu dan 1.0 peratus responden menyatakan sangat tidak perlu. Hal ini adalah kerana dengan penyediaan cermin keselamatan di jalan raya hanya akan mewujudkan fenomena silau terutamanya pada waktu malam ekoran daripada pantulan cahaya kenderaan yang digunakan. Secara tidak langsung, hal ini akan menyebabkan kemalangan berlaku terutama kemalangan kecil seperti tersasar daripada jalan yang sepatutnya.

Langkah lain yang dicadangkan ialah pemasangan kamera litar tertutup (CCTV) di premis perniagaan dan tempat awam menunjukkan sebanyak 95.0 peratus responden bersetuju. Hal ini di mana, sebanyak 30.0 peratus responden menyatakan perlu dan 65.0 peratus responden menyatakan sangat perlu. Hal ini adalah bertujuan untuk menjaga keselamatan awam terutama di tempat awam dan mengesan pelaku jenayah dengan lebih mudah dan efisien. Walau bagaimanapun, terdapat sebanyak 5.0 peratus responden tidak pasti dengan langkah tersebut kerana mempunyai rasa was-was dan curiga sekiranya CCTV yang dipasang di tempat awam tidak berfungsi dengan baik dan resolusi CCTV tersebut adalah pada tahap yang rendah kerana ingin menjimatkan kos. Selain itu, peniaga juga perlu menyediakan satu ruang untuk meletakkan monitor yang disambungkan ke CCTV sedangkan ruang kedai mereka adalah terhad.

Selain itu, terdapat sebanyak 89.0 peratus responden bersetuju dengan langkah pencahayaan seperti lampu-lampu jalan terutamanya di kawasan sunyi dan di kawasan pusat bandar yang kurang orang yang mana sebanyak 33.0 peratus responden menyatakan perlu dan 56.0 peratus responden menyatakan sangat perlu. Hal ini adalah kerana pencahayaan yang akan dilakukan mampu menerangi kawasan yang gelap dan kurang tumpuan penduduk tersebut. Dalam pada itu, hal ini juga mampu mengelakkan sebarang jenis jenayah sama ada curi atau samun yang akan berlaku di kawasan tersebut. Walau bagaimanapun, terdapat sebanyak 9.0 peratus responden tidak pasti dan 2.0 peratus lagi menyatakan tidak perlu dengan langkah tersebut. Hal ini adalah kerana lampu jalan yang

akan disediakan di tepi jalan mampu menerangi sehingga ke dalam rumah penduduk terutamanya di kawasan bilik tidur. Oleh itu, mereka berasa tidak suka dan tidak selesa kerana silau lampu tersebut akan mengganggu mereka yang ingin tidur.

Seterusnya, langkah untuk menyediakan laluan awam yang tidak terlindung daripada pandangan awam pula menunjukkan sebanyak 91.0 peratus responden bersetuju yang mana sebanyak 45.0 peratus responden menyatakan perlu dan 46.0 peratus responden menyatakan sangat perlu. Hal ini bertujuan untuk menjaga keselamatan penduduk kerana siapa sahaja boleh melihat perkara yang berlaku sekiranya berada di laluan tersebut kerana ia tidak akan dilindungi oleh terowong atau tumbuhan yang mempunyai ketinggian sama dengan pengguna yang menggunakan laluan tersebut. Namun, terdapat juga segelintir responden yang tidak pasti dan menyatakan tidak perlu dengan penyediaan langkah tersebut yang mana masing-masing mempunyai jumlah peratus sebanyak 8.0 peratus dan 1.0 peratus. Hal ini adalah kerana pihak berwajib perlu menyediakan laluan yang baru bagi melaksanakan langkah tersebut sedangkan laluan yang sedia ada adalah bersaiz sederhana kerana keluasan kawasan yang terhad.

KESIMPULAN

Kesimpulannya, peningkatan kes jenayah yang berlaku di Bandar Muadzam Shah amat membimbangkan penduduk setempat. Oleh itu, pelbagai langkah keselamatan perlu dijalankan bagi menjaga keselamatan penduduk setempat. Antara langkah yang perlu dilaksanakan adalah langkah yang akan menjadikan Bandar Muadzam Shah sebagai sebuah Bandar Selamat pada masa akan datang iaitu langkah yang melibatkan tiga strategi utama seperti mereka bentuk persekitaran fizikal, memperkasa kawasan sasaran dan pengurusan, penyertaan komuniti serta kesedaran awam. Langkah ini bukan sahaja dapat mengawal dan mengurangkan masalah jenayah yang berlaku tetapi juga mewujudkan persekitaran yang selamat.

RUJUKAN

- Arie Dewie. 2011. Mengapa jenayah berlaku. Available online: <http://detectiveightyfive.blogspot.com/2011/03/mengapa-jenayah-berlaku.html>. [27Disember 2014]
- Anelyza. 2014. Punca dan langkah menangani jenayah. Available online: <http://anelyza.blogspot.com/2014/05/karangan-3-punca-dan-langkah-menangani.html>. [27 Disember 2014]
- Balai Polis Rompin. 2015. Indeks jenayah di Bandar Muadzam Shah pada tahun 2000-2013. Rompin, Pahang.
- Cohen Louis, Manion Lawrence dan Keith Morrison. 2007. *Research Methods in Education*, 6th edition. Oxford: Routledge.

- HanXiao@Indah. 2011. Kesan pembandaran ke atas gejala sosial remaja Melayu. *Journal of Human Capital Development* 4: 129-137.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. 2010. *Konsep Bandar*. Banci Penduduk dan Perumahan 2010.
- Jabatan Perangkaan Malaysia. 2015. *Jumlah Penduduk di Bandar Muadzam Shah pada Tahun 2000 dan 2010*. Bancian Penduduk dan Perumahan.
- Jabatan Perancang Bandar Dan Desa. 2010. *Konsep Bandar*. Bahagian Rancangan Fizikal Negara.
- Jabatan Perancang Bandar dan Desa Negeri Pahang. 2013. *Program Bandar Selamat*. Bahagian rancangan fizikal.
- Majlis Daerah Rompin. 2015. Peta kawasan Bandar Muadzam Shah. Cawangan Muadzam Shah, Pahang.
- Majlis Daerah Rompin. 2015. Rancangan Tempatan Daerah Rompin 2015-2015. Rompin, Pahang.
- Malaysia. 2009. *Pelan Hala Tuju Program Transformasi Kerajaan; Bab 6: Mengurangkan Jenayah*
- Nor-Ina Kanyo, Norizan Hj. Md Nor. 2007. Jenayah dan pembandaran: Satu kajian di daerah Timur Laut Pulau Pinang. Kertas kerja Seminar Kebangsaan Geografi 2007. Anjuran Jabatan Geografi, Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan dengan kerjasama Persatuan Geografi, Universiti Pendidikan Sultan Idris. Tanjung Malim, 10-11 September.
- Nor-Ina Kanyo, Norizan Hj. Md. Nor & Ruslan Rainis. 2013. Tinjauan dasar pengurangan jenayah di Malaysia. Kertas kerja Persidangan Kebangsaan Ekonomi ke VII. Anjuran Fakulti Ekonomi dan Pengurusan, Universiti Kebangsaan Malaysia. Bangi, Johor Bahru, 7-9 Jun.
- Ridzuan Subri. 2009. Kemiskinan. <http://ridzuansubri.blogspot.com/2009/06/kemiskinan.html> [27 Disember 2014]
- Wan Rozali Wan Husin. 2007. Kualiti hidup sosial dan proses pembandaran di Malaysia. Tesis Dr. Fal, Jabatan Geografi, Universiti Sains Malaysia.

Rosniza Aznie Che Rose, Nur Malinda Samsuddin, Rosmiza MZ, Lyndon N.

Pusat Pengajian Sosial,
Pembangunan dan Persekitaran,
Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan,
Universiti Kebangsaan Malaysia
Correspondence: Rosniza Aznie Hj. Che Rose
email: aznie@ukm.edu.my